

raadsgriffie

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de (schaduw) raadsleden
Cc leden B&W

Datum	24 januari 2012
Referentienr.	
Contactpersoon	B. Nijman
Doorkiesnummer	023-5113031
E-mail adres	bnijman@haarlem.nl
Onderwerp	werkplan gemeenteraad en griffie 2012

Beste (schaduw) raadsleden,

Hierbij ontvangt u het (concept) werkplan gemeenteraad en griffie 2012. Het staat op de agenda van de commissie Bestuur van 2 februari a.s. U ontvangt het allemaal, zodat u het kunt gebruiken voor de voorbereiding van de commissie Bestuur. Als u in uw fractievergadering behoefte heeft aan een toelichting, kom ik graag. Ook de presidiumleden kunt u daarvoor vragen. In het werkplan zit een aantal zaken, waarover de cie Bestuur in het kader van dit werkplan een akkoord wordt gevraagd.

Graag attendeer ik u in ieder geval op de volgende punten.

- 1 de principes in de inleiding van het werkplan en de uitwerking daarvan (blz 9 werkplan);
- 2 communicatie over voorstellen vanuit de raad (bij kadernota, begroting);
- 3 tijdens de kadernota en begrotingsraad focussen op onderwerpen die passen bij het karakter van de kadernota (en de begroting);
- 4 Evaluatie functioneren vergaderstelsel;
- 5 Midterm communicatie in september 2012;
- 6 Faciliteren papierloos werken (doelstelling: papierloos in 2013/2014);
- 7 Onderzoek vervanging woordelijk verslag raadsvergadering door indexering audioverslag;

Met vriendelijke groet,

Ben Nijman

WERKPLAN GEMEENTERAAD EN GRIFFIE HAARLEM 2012

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding en leeswijzer	4
2	Terugblik 2011	4
2.1	De kadernota 2011.....	4
2.2	Concernhuisvesting	4
2.3	Vergaderstelsel	4
2.4	Raadspresidium.....	5
2.5	Seniorenconvent	5
2.6	Planning en transparante processen	5
2.7	Rekenkamercommissie.....	6
2.8	Auditcommissie	6
2.9	Commissie Beroep en bezwaarschriften	6
2.10	Werkgroep informatiewaarde	6
2.11	Aandacht voor verbonden partijen	6
2.12	Personalia.....	6
2.13	Communicatie.....	7
2.14	Aandacht voor effectief samenspel met raad, BenW en ambtelijke organisatie	7
2.15	Driehoek.....	7
2.16	Kwaliteit stukken voor commissies en raad	8
2.17	Fractiebudgetten	8
2.18	Training integriteit.....	8
2.19	Wat stemt mijn raad	8
2.20	Werkbezoek/uitwisseling.....	8
2.21	Nachtelijk verblijf op zee.....	8
3	Werkplan 2012	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Activiteiten en aandachtspunten	10
3.2.1	Traject kadernota 2012	10
3.2.2	Functioneren vergaderstelsel	10
3.2.3	Opleidingen	10
3.2.4	Vervolg workshops samenspel presidium, fractievoorzitters, BenW, organisatie	11
3.2.5	Werkbezoek andere gemeente	11
3.2.6	Raadscommunicatie in 2012.....	11
3.2.7	Vernieuwing BIS, digitalisering stukkenstroom en papierloos werken raadsleden	12
3.2.8	Uitzenden raadsvergaderingen	12
3.2.9	Catering op raadsavonden	12
3.2.10	Rechtspositie en arbeidsvoorwaarden griffie	12
4	Werkplan griffie	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Positie griffie.....	13
4.3	Ontwikkeling werkzaamheden	13
4.4	Ontwikkeling op personeelsgebied.....	13
4.5	Informatie voor raadsleden	14
4.6	Werkzaamheden	14
4.7	Formatie	14
4.8	Projecten.....	15

1 Inleiding en leeswijzer

Raadspresidium en griffie presenteren met genoegen het jaarlijkse werkplan van gemeenteraad en griffie, waaraan de raadscommissie Bestuur op 2/9 februari 2012 haar fiat heeft gegeven.

In dit werkplan staat hoe de gemeenteraad in 2012 wil functioneren en zich daarin wil ontwikkelen. In het werkplan staat dus niet de planning van de inhoudelijke onderwerpen die de gemeenteraad in 2012 gaat behandelen. Voor die planning zijn andere instrumenten, zoals de begroting en de termijnagenda.

Het werkplan begint met een terugblik op 2011. Van daaruit worden de lijn uitgezet naar 2012 en volgen de aandachtspunten en activiteiten voor 2012.

Ook in 2012 heeft de Haarlemse raad de ambitie om een goede gemeenteraad te zijn: goede, persoonlijke verhoudingen, naar buiten gericht, helder in processen en rolverdeling, inhoudelijk scherp debat, besluitvaardig en transparant over compromissen.

Het werkplan geeft ook invulling aan het programma Burger en Bestuur uit de programmabegroting 2012, voor zover de gemeenteraad daaraan bijdraagt. Daarbij gaat het om het betrekken van burgers bij voor hen belangrijke onderwerpen, de informatievoorziening en communicatie.

Het werkplan van de griffie sluit aan bij de aandachtspunten en prioriteiten van de gemeenteraad.

2 Terugblik 2011

2011 was het eerste volle jaar van deze gemeenteraad en dit college van BenW. In deze terugblik wordt allereerst beschreven hoe de raad in 2011 heeft gewerkt. Daarbij wordt ingegaan op een aantal ontwikkelingen die van betekenis zijn voor het functioneren van de raad.

2.1 De kadernota 2011

Het centrale proces in dit jaar was de totstandkoming van de kadernota, met daarin het meerjarig financieel beleid, inclusief de bezuinigingen. Om dit tot een goed einde te brengen, was het belangrijk de discussie over belangrijke onderwerpen voorafgaand aan het verschijnen van de kadernota te voeren. Het raadspresidium vroeg BenW om voor de belangrijkste onderwerpen met een nota naar de desbetreffende raadscommissie te komen ten behoeve van een verdiepende, oriënterende discussie. Dit bood ook de gelegenheid om betrokken burgers en organisaties de gelegenheid te geven om vroeg in het proces mee te discussiëren.

Deze aanpak werkte in het algemeen goed, zij het dat voor een aantal belangrijke onderwerpen de nota vanuit BenW te lang op zich liet wachten. Dit is een aandachtspunt voor 2012.

2.2 Concernhuisvesting

Het project concernhuisvesting vroeg in 2012 eveneens veel aandacht, o.a. door een klokkenluiderkwesitie. De vraag aan de rekenkamercommissie om naar aanleiding van deze kwestie een onderzoek uit te voeren, leidde tot interessante uitwisseling over welke onderzoeksvragen passen bij de rol van de rekenkamercommissie.

2.3 Vergaderstelsel

Op een enkele uitzondering na, vinden alle bijeenkomsten van de gemeenteraad plaats op de donderdagavond. In een driewekelijkse cyclus zijn er raadsvergaderingen en commissievergaderingen van de raadscommissies Bestuur, Beheer, Samenleving en Ontwikkeling.

Tijdens de zogeheten raadsmarkt vinden informatieve bijeenkomsten en stadsgesprekken met burgers en organisaties plaats. Vanwege de prioriteit die de gemeenteraad geeft aan gesprek en ontmoeting met burgers en organisaties is hiervoor binnen het vergaderstelsel apart ruimte gemaakt. In 2011 vonden stadsgesprekken plaats over bestemmingsplan Koninginnenbuurt, bezuinigingen op subsidies, de bereikbaarheidsvisie, Schalkstad, ID-banen, plannen Spaarwoude, koopzondagen en onderwijsbeleid. Het jaar werd op 21 december in Zandvoort afgesloten met een bijzondere regionale raadsmarkt over bereikbaarheid.

Bezoekers raadsbijeenkomsten	2011	2010	2009
cie Bestuur	122	54	69
Cie Beheer	416	306	284
cie Ontwikkeling	372	466	837
cie Samenleving	943	158	167
raadsvergadering	662	584	572
Totaal raadsmarkt	568	288	477
Totaal overall	3083	1856	2406

Het aantal bezoekers en insprekers bij agendapunten in commissievergaderingen is in 2011 toegenomen. Er zijn blijkbaar veel onderwerpen, die de mensen in beweging krijgen. De raad heeft in 2011 meer raadsmarkten georganiseerd. Hoewel dat relatief veel informatieve bijeenkomsten voor raadsleden betreft, zijn er toch 11 stadsgesprekken geweest (in 2010 waren dat er 6; dat was overigens verkiezingsjaar).

De belangstelling van raadsleden en schaduwraadsleden voor de bijeenkomsten, ook voor de informatieve is groot. Bij de voorbereiding worden enige raadsleden betrokken, zodat de bijeenkomst aansluit op de behoefte van de raadsleden.

2.4 Raadspresidium

De commissievoorzitters vormen samen met de burgemeester en de plaatsvervangend raadsvoorzitter het raadspresidium. Voor een evenwichtige samenstelling zijn één of twee andere raadsleden toegevoegd.

In het raadspresidium opereren de leden niet politiek, of vanuit het belang van hun fractie, maar dienen het belang van de hele raad.

Het presidium in zijn geheel, en daarbinnen de commissievoorzitters, zorgen er, ondersteund door de raadsgriffie, voor dat de raad in de positie is om zijn werk goed kunnen doen. Dit behelst de ordening van vergaderingen van de raad (inclusief afstemming), commissies en raadsmarkt. En daarnaast ook de zorg voor goede procedures en processturing.

De voorzitters geven leiding aan de vergaderingen, zorgen voor aantrekkelijke en prettige vergaderingen en zorgen ervoor dat onderwerpen goed worden bediscussieerd.

Op deze wijze bewaakt het presidium het proces en de efficiency en helpt daarmee het functioneren van de raad te verbeteren.

De presidiumleden vervullen de werkgeversrol voor de griffier.

2.5 Seniorenconvent

De gezamenlijke fractievoorzitters vormen het seniorenconvent. Zij regelen de personele kwesties binnen de raad, zoals de benoemingen in commissies en vertegenwoordigingen. Ook voeren zij periodiek de functioneringsgesprekken met de burgemeester. Eind 2011 is de procedure gestart om te komen tot een aanbeveling met betrekking tot de herbenoeming van de burgemeester, die in juli 2012 zes jaar burgemeester van Haarlem is. Het seniorenconvent vormt hiervoor de vertrouwenscommissie.

2.6 Planning en transparante processen

Om de raad op de goede momenten in hun kaderstellende positie te brengen, is de termijnagenda een belangrijk instrument. De termijnagenda is een overzicht van de onderwerpen (en planning) die in de commissies en de gemeenteraad aan de orde komen.

Voor de grotere onderwerpen (beleidsnota, project, bestemmingsplan), met name die van groot belang zijn voor burgers en organisaties, is de gewenste werkwijze dat wordt gestart met een startnotitie. In deze startnotitie staan de hoofdlijnen van de inhoud (welke vraagstukken worden aangepakt) en het proces (participatie, betrokkenheid raad en planning).

In 2011 waren er 9 startnotities:

- miminimabeleid;
- wijkradenstelsel;
- verzakelijking subsidiesystematiek;

- ecologisch beleidsplan;
- beleidskader bodem;
- woonvisie;
- gebiedsvisies Schoterbos c.a, Houtplein c.a, Zijlweg c.a.
- Parkeervisie
- Kadernota Haarlem Duurzaam

2.7 Rekenkamercommissie

Haarlem heeft een gemengde rekenkamercommissie, bestaande uit raadsleden en twee externe leden. De rekenkamercommissie ondersteunt vanuit een niet-politieke invalshoek de controlerende taak van de gemeenteraad door het uitvoeren van onderzoeken naar doelmatigheid en effectiviteit van beleid. In 2012 loopt de termijn van de externe leden af en daarom worden dit jaar twee nieuwe externe leden geworven. Sinds het begin deze raadsperiode bespreekt een vertegenwoordiging van de RKC periodiek de verwachtingen over en weer met de raadsleden.

De RKC heeft in de vorm van een raadsmarkt periodiek gesprek gevoerd met de raad. Hiermee is de basis gelegd om vaker rechtstreeks met de raad van gedachten te wisselen. Dit past in het streven om de RKC duidelijk te positioneren als instrument voor de raad.

De uitwisseling en samenwerking met de andere (RK)C's in Kennemerland krijgt steeds meer vorm door de deelname aan het platform van zeven RK(C)'s uit Kennemerland.

Voor de activiteiten van de RKC: zie overigens jaarverslag en werkplan.

2.8 Auditcommissie

En aantal raadsleden vormt, samen met o.a wethouder financiën als adviseur, de auditcommissie. Deze commissie bevordert de afstemming van onderzoeken en controles die worden uitgevoerd en vervult daarnaast namens de raad het opdrachtgeverschap naar de accountant. In 2011 is de procedure gestart voor de aanbesteding van een nieuwe accountant. Deze wordt in 2012 afgerond.

2.9 Commissie Beroep en bezwaarschriften

Haarlemse raadsleden bemensen de verschillende kamers van de commissie Beroep- en Bezwaar, die adviseren over ingediende bezwaarschriften. Hoewel dit werk veel tijd kost en er ook wel discussie is over deze rol in een duaal bestel, vinden de raadsleden het vooral waardevol om in deze commissie te zien hoe beleid in de praktijk uitpakt.

2.10 Werkgroep informatiewaarde

Een aantal raadsleden fungeert sinds enige jaren voor de afdeling Concerncontrol als klankbord voor de kwaliteit van de bestuurlijke planning en control-documenten. In 2011 hebben zij gekeken naar de begroting. In 2012 is de kadernota aan de beurt.

2.11 Aandacht voor verbonden partijen

De Haarlemse gemeenteraad vindt het belangrijk om aandacht te geven aan de aansturing en de controle van zogenaamde Verbonden Partijen: gemeenschappelijke regelingen en andere organisaties waarin de gemeente deelneemt.

Enige jaren is geprobeerd om deze aandacht te organiseren via een aparte raadscommissie Verbonden Partijen. In 2011 is deze commissie opgeheven en is de aansturing en controle geheel gelegd bij de raadscommissies.

Haarlemse raadsleden nemen, samen met raadsleden uit andere regiogemeenten, deel aan één bestuur van een gemeenschappelijke regeling, namelijk dat van de sociale werkvoorzieningschap Paswerk.

2.12 Personalia

In 2011 waren er personele wisselingen binnen de raad vanwege persoonlijke omstandigheden. Lianne Drogtop(SP) verliet de raad en werd vervangen door Bart Jonkers. Artie Ramsodit, Moussa

Aynan(PvdA) en Mirjam Breed (D66) werden tijdelijk vervangen vanwege zwangerschap of ziekte. Zij werden vervangen door Hans van der Bruggen (PvdA) en Dineke Lentz (D66). Jan van de Manakker nam het voorzitterschap van de commissie Samenleving over van Tenda Hoffmans.

2.13 Communicatie

Raadsleden en fracties communiceren, vooral via internet, website en sociale media, over hun activiteiten. De lokale media (HD, Haarlem 105, huis aan huisbladen) besteden aandacht wat er in de Haarlemse politiek aan de orde komt en vervullen daarmee belangrijke rol in de lokale democratie. De griffie (namens de raad) en de afdeling communicatie (namens BenW en organisatie) voeden deze media met informatie over wat er in de politieke gremia aan de orde komt. Daarnaast zet de gemeente de eigen media in (website, stadskrant, sociale media) om bekendheid te geven aan de onderwerpen die in de gemeenteraad aan de orde komen en burgers en organisaties te informeren over de mogelijkheid om te participeren. In deze media krijgen ook raadsleden een platform voor het geven van informatie en het afleggen van verantwoording. De rubriek Raad en Daad geeft wekelijks een goed beeld van waar de raad mee bezig is.

Het programma voor Gast van de Raad is in 2011 uitgebreid, maar wel minder frequent aangeboden. Het programma wordt goed bezocht en gewaardeerd door de gasten. In 2011 hebben we geëxperimenteerd met het gebruik van tweets en in oktober 2011 hebben we voor de raad een eigen twitteraccount in het leven geroepen.

Het doel is om het gebruik ervan in 2012 uit te breiden en actief het aantal volgers te vergroten, zodat we dit middel effectief kunnen inzetten.

2.14 Aandacht voor effectief samenspel met raad, BenW en ambtelijke organisatie

In 2012 vonden twee werkconferenties plaats, die gericht waren op het versterken van het samenspel tussen gemeenteraad, BenW en ambtelijke organisatie. Vanuit de gemeenteraad namen de fractievoorzitters en de presidiumleden hieraan deel.

Allereerst kwam aan de orde dat bemoeienis van de gemeenteraad met details/uitvoering er tot op zekere hoogte gewoon bij hoort vanuit de volksvertegenwoordigende rol. Bovendien staan details soms voor grote lijnen. Wel is het van belang om te zorgen voor balans, zodat de kaderstellende rol van de gemeenteraad voldoende uit de verf komt en aandacht krijgt.

Voor de kaderstellende rol van de gemeenteraad en het belang van heldere processen werden o.a. de volgende afspraken gemaakt:

- BenW en raad zorgen voor voorspelbare, transparante processen, zodat alle participanten weten op welk moment hun belang kan worden ingebracht;
- BenW en raad benoemen aan het begin van het jaar gezamenlijk de belangrijke onderwerpen voor het komend jaar;
N.B inmiddels heeft dit eind 2011 vorm gekregen in het raadsstuk voor de termijnagenda 2012, in combinatie met een brief van BenW inzake het proces richting kadernota 2012.
- Bij kaderstellende onderwerpen betrekken BenW de raad vroeg in het proces (via een startnotitie) en richten met de raad het proces in (inclusief tussenrapportages); hierbij past het verzoek van BenW naar ruimte om vroeg in het proces met de raad opiniërend te praten (zonder besluitvorming); van raadszijde werd dit goed ontvangen, mits de besprekingen in principe openbaar zijn.

Als praktisch punt werd afgesproken dat raadsleden hun rondvraagpunten voor de commissievergadering kunnen mailen naar de wethouders. Die kunnen dan in de vergadering meteen een duidelijk antwoord geven. Dit voorkomt bureaucratische afdoening. Inmiddels wordt hiervan gebruik gemaakt.

2.15 Driehoek

In de wekelijkse driehoek stemmen burgemeester, gemeentesecretaris en griffier zaken af op het raakvlak van raad, BenW en ambtelijke organisatie.

2.16 *Kwaliteit stukken voor commissies en raad*

Jaarlijks houdt O&S een enquête onder de raadsleden over de kwaliteit van de stukken, die vanuit de ambtelijke organisatie onder verantwoordelijkheid van BenW aan commissies en raad worden aangeboden. Het rapport biedt de ambtelijke organisatie en BenW de aanknopingspunten om de kwaliteit van de stukken waar nodig te verbeteren.

De kwaliteit van de aangeboden nota's (een totaaloordeel) kreeg van de raadsleden in 2011 een hoger cijfer dan bij eerdere meting. Wel is er nog sprake van wisselende kwaliteit en zijn met name de onderdelen bestuurlijke context en argumenten/kanttekeningen een aandachtspunt.

2.17 *Fractiebudgetten*

De regeling van de fractiebudgetten is vereenvoudigd. De raadsfracties krijgen voortaan één budget voor alle fractiekosten, zowel voor fractieassistentie als opleidingen. Jaarlijks leggen de fracties over het geheel verantwoording af, die wordt gecontroleerd door de accountant.

2.18 *Training integriteit*

In november 2011 heeft een workshop plaatsvonden over integriteitvraagstukken waar een gemeenteraadslid mee te maken kan hebben.

2.19 *Wat stemt mijn raad.*

De griffie heeft namens de Haarlemse gemeenteraad input geleverd aan de website 'Wat stemt mijn raad'. Omdat deze website nauwelijks wordt bezocht en geraadpleegd en er geen perspectief is op verbetering, is de deelname aan 'Wat stemt mijn raad' per 1 januari 2012 beëindigd.

2.20 *Werkbezoek/uitwisseling*

Vanwege de drukke belasting in 2011 heeft er geen werkbezoek naar een andere gemeente/gemeenteraad plaatsgevonden.

2.21 *Nachtelijk verblijf op zee*

Een deel van de Haarlemse raadsleden, wethouders en burgemeester verbleven een nacht onvrijwillig op de HM Johan de Witt. Tijdens een werkbezoek voor de kust van IJmuiden, aan boord van de Johan de Witt, onder bevel van VVD-fractievoorzitter Ed Veen, raakte één van de landingsvaartuigen defect. Via Den Helder keerde het gezelschap, na deze onverwachte teambuilding, terug naar Haarlem.

3 Werkplan 2012

3.1 Inleiding

Zoals in de inleiding aangegeven, heeft de Haarlemse raad ook in 2012 de ambitie om een goede gemeenteraad te zijn: goede, persoonlijke verhoudingen, naar buiten gericht, helder in processen en rolverdeling, inhoudelijk scherp debat, besluitvaardig en transparant over compromissen. Daarbij gelden de volgende principes:

- ***De gemeenteraad stuurt aan de voorkant (kaders) en controleert aan de achterkant;***
De politieke verschillen komen in de discussies aan de voorkant tot uitdrukking. In de controlerende rol (is de uitvoering doelmatig en effectief en conform de vastgestelde kaders), werkt de raad in principe als eenheid.
- ***Heldere rolverdeling raad-BenW;***
Het gemeentebestuur als geheel werkt doelmatig en effectief in een duidelijke rolverdeling. De raad stelt de kaders en controleert of de uitvoering conform de kaders gebeurt. BenW ondersteunen de raad bij de totstandkoming van de kaders en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en leggen daarover verantwoording af.
- ***Open kanaal raadsleden-ambtenaren;***
De raadsgriffie verzorgt (m.u.v. de secretaris RKC, die inhoudelijke ondersteuning geeft) de procesmatige ondersteuning van de gemeenteraad en de raadsleden. De inhoudelijke ondersteuning van de gemeenteraad en de raadsleden wordt verzorgd door de ambtelijke organisatie. Dit betekent dat raadsleden gemakkelijk toegang tot de ambtenaren hebben en dat deze een open houding hebben t.o.v. vragen om informatie en ondersteuning. Deze toegankelijkheid is gewaarborgd in een verordening.
- ***De gemeenteraad is transparant en controleerbaar;***
Alle vergaderingen van de gemeenteraad en zijn commissies en de daar te behandelen stukken zijn in principe openbaar en worden van tevoren duidelijk gecommuniceerd. De griffie verzorgt de algemene communicatie. Behandelend ambtenaren informeren gericht de hen bekende betrokkenen en belanghebbenden.
Alleen onderwerpen en stukken die op grond van de criteria uit de WOB geheim zijn, worden in beslotenheid behandeld. Politieke gevoeligheid of gevoeligheid in de samenleving is geen reden voor geheime behandeling. Stukken blijven niet langer geheim dan strikt noodzakelijk. De maatschappelijke functies van raadsleden worden uit het oogpunt van transparantie actief gepubliceerd op de gemeentelijke website,
- ***Iedereen die wil, kan meedoen, open en laagdrempelig;***
Griffie en de afdeling communicatie besteden, ter ondersteuning van de volksvertegenwoordigende rol van de raad, veel aandacht aan het geven van informatie over:
 - * wie de raadsleden zijn en hun bereikbaarheid;
 - * welke onderwerpen op welk moment aan de orde komen en welke mogelijkheden betrokkenen en geïnteresseerde burgers hebben om mee te praten.Om deze communicatie te kunnen verzorgen, hecht de raad groot belang aan tijdige aanlevering van informatie en stukken vanuit BenW en ambtelijke organisatie. Tijdens commissievergaderingen en bij de inrichting van andere bijeenkomsten wordt aandacht besteed aan de laagdrempeligheid voor bezoekers, ook en juist voor degenen die niet gewend zijn om deel te nemen aan een dergelijke vergadering. Binnen de gemeenteraad zijn afspraken gemaakt die te maken hebben met de aandacht en gastvrijheid t.o.v. bezoekers.
- ***Efficiënt en effectieve werkwijze;***
Een efficiënte en effectieve werkwijze is om een aantal redenen belangrijk. De gemeenteraad wil een afspiegeling zijn van de Haarlemse bevolking. Dit betekent dat de raadsleden het raadswerk moeten kunnen combineren met een baan, gezin, familie, maatschappelijke activiteiten. Dit betekent bijv. voor de organisatie van het raadswerk, dat het mogelijk moet zijn om dit in een redelijk aantal uren te kunnen doen, bijv. gemiddeld 20 uur

per week. Dat betekent ook dat de vergaderingen om 23.00 uur klaar zijn. Dit vraagt van de gemeenteraad een efficiënte wijze van werken en vergaderen.

Een efficiënte werkwijze betekent, uiteraard met volledig behoud van democratische rechten, ook beheerst omgaan met inzet van instrumenten als schriftelijke vragen, interpellaties, rondvraag e.d.

Een heldere rolverdeling en rolvastheid tussen raad en BenW draagt eveneens bij aan een efficiënte werkwijze.

3.2 Activiteiten en aandachtspunten

3.2.1 Traject kadernota 2012

Dit wordt een belangrijk proces in 2012. Eind 2011 heeft het college van BenW op verzoek van het raadspresidium een eerste voorzet voor dit proces gedaan. Het presidium zal dit proces in overleg met BenW en de desbetreffende raadscommissie verder inrichten en invullen.

In dit proces zal een aantal onderwerpen en thema's vooruitlopend op de kadernotabehandeling in de desbetreffende raadscommissie worden besproken. Bij de voorbereiding wordt ook gezien op welke wijze de Haarlemse burgers daarbij worden betrokken (door communicatie gericht op inspreken in commissie, informatieve raadsmarkt, stadsgesprek, dan wel digipanel of inzet van andere media).

Na het verschijnen van de kadernota in mei, zal worden gezien hoe de burgers van Haarlem gelegenheid krijgen zich daarover uit te spreken (door luisterzitting, eventuele extra interactiviteit). Daarbij ziet het presidium twee aandachtspunten.

Een bijzonder aandachtspunt is hoe qua communicatie om te gaan met initiatieven vanuit de raad. In onze werkwijze kunnen burgers bij de raad reageren op voorstellen van BenW, zodra deze aan de raad zijn voorgelegd. Alternatieve voorstellen vanuit de raad zijn bij kadernota en begroting meestal pas tijdens de raadsvergadering beschikbaar en openbaar. Het is voor burgers of belanghebbenden dan niet mogelijk om op de voorstellen vanuit de raad te reageren. Presidium zal nagaan of hier op enigerlei wijze aan kan worden tegemoetgekomen.

Een ander aandachtspunt is of het mogelijk is tijdens de kadernotaraad (overigens ook tijdens de begrotingsraad) te focussen op onderwerpen die passen bij het karakter van de kadernota (en de begroting). Het presidium zal op dit punt met een initiatief komen.

3.2.2 Functioneren vergaderstelsel

Het huidige vergaderstelsel is in 2006 met ingang van de nieuwe raadsperiode ingevoerd. In 2007 is het stelsel geëvalueerd en aangepast. Toen is o.a. een driewekelijkse cyclus ingevoerd.

In 2012 start het presidium een evaluatie van het functioneren van het huidige vergaderstelsel. Daarbij is niet bij voorbaat het veranderen van de vergaderstructuur het doel. Evenals in 2007 zal de evaluatie starten met een enquête onder raadsleden, wethouders en andere betrokkenen. Tevens wordt daarbij het stagerapport inzake de externe gerichtheid van de Haarlemse raad betrokken.

3.2.3 Opleidingen

Ook in 2012 besteedt de gemeenteraad aandacht aan ontwikkeling, training en opleiding. Uiteraard besteden de fracties hier in eigen kring en partij ook aandacht aan en is er tevens een extern opleidingsaanbod (bijv. raadslid.nu, actieprogramma lokaal bestuur). De gemeenteraad vindt het daarnaast belangrijk om een eigen, laagdrempelig aanbod te bieden, dat logisch onderdeel uitmaakt van het werkplan van de raad.

De gedachte voor 2012 is dat er één avond komt, waar raadsleden en schaduwraadsleden een keuze kunnen maken uit een aanbod van trainingen, afhankelijk van de individuele behoefte. Zij kunnen dan twee of drie trainingen kiezen. Te denken valt aan:

- **Praktische dilemmatrainingen integriteit;**

Na de wat theoretische workshop in 2011 bleek er bij de evaluatie voor een eventueel vervolg behoefte aan een praktische dilemmatraining;

- **Omgaan met agressie of bedreiging;**

Wat je vaak ziet is dat gemeenten aandacht aan deze problematiek besteden, als zich op dit vlak een (ernstig) incident heeft voorgedaan. Beter is het om dit onderwerp eerder op te pakken, zodat we zijn voorbereid als zich incidenten voordoen:

- wat je kan overkomen, normen en waarden, hoe te handelen
- waar kun je terecht voor ondersteuning/bescherming e.d.;
- wat kun je dan verwachten (Het is de bedoeling om hiervoor in 2012 binnen de gemeente een protocol/draaiboek te maken).
- **Een effectieve inbreng leveren**
Workshop gaat over de wijze waarop je als raadslid je inbreng goed voorbereid door prioriteiten te stellen, scherp te formuleren en goed te presenteren. Dit is vervolg op de debattraining uit 2010;
- **Snellezen:** basis of digitaal,
- **Sociale media:** kennismaking en strategie.

Dit aanbod bestaat uit trainingen die zich enerzijds richten op hoe te handelen in lastige situaties (integriteit en agressie/bedreiging), anderzijds op vaardigheden (effectieve inbreng, snellezen en sociale media). Kennisontwikkeling gebeurt in principe tijdens informatieve raadsmarkten.

3.2.4 *Vervolg workshops samenspel presidium, fractievoorzitters, BenW, organisatie*

In 2012 vonden 2 werkconferenties plaats. In 2012 wordt tenminste één vervolgworkshop gehouden om de stand van zaken op te maken.

3.2.5 *Werkbezoek andere gemeente*

In de raadsperiode 2006-2012 nam de Haarlemse raad deel aan een uitwisseling met de raden van Amersfoort en Den Bosch. Deze was gericht op uitwisseling op het gebied van het functioneren van gemeenteraden en inhoudelijke zaken/projecten. Als het lukt wordt in 2012 een werkbezoek georganiseerd aan een andere stad en gemeenteraad, waarin beide elementen een plaats krijgen.

3.2.6 *Raadscommunicatie in 2012*

Het doel van raadscommunicatie is driedelig:

- Informeren over taak en werkzaamheden (wettelijk verplicht en wenselijk)
- Burgers betrekken bij politieke besluitvorming (in ieder geval de drempel daartoe verlagen)
- Ondersteunen raad als volksvertegenwoordiger bij zijn kaderstellende rol (informatie ophalen)
- Interne doelgroepen informeren (raad en gemeentelijke organisatie)

In 2012 is de raad op de helft van zijn periode. We hebben voor wat betreft de communicatie een aantal communicatiemiddelen succesvol ingezet. Deze blijven we inzetten (zie onder 1).

Daarnaast gaan we in 2012 werken aan 'nieuw en modern', om op deze manier de doelen en doelgroepen te bereiken.

We zetten in op de volgende communicatiemiddelen:

1. Bestendigen en zo nodig verder verbeteren communicatiemiddelen die we tot nu toe inzetten:
 - a. Website
 - Rubriek Raad en Daad op de website met discussiemogelijkheid.
 - Actuele pagina's over kadernota, mid-term communicatie en begroting
 - b. Stadskrant: raad en daad, specials
 - c. Gast van de Raad
 - d. Twitter/social media
 - Social media kunnen raadsleden helpen om betekenisvolle politiek te voeren. Zij kunnen hun volgers via social media laten zien waar zij mee bezig zijn en hoe zij proberen invloed uit te oefenen op de besluitvorming. Actie in 2012: communicatie over welke raadsleden zich op welke social media bevinden.
 - Actie in 2012: meer volgers krijgen van @haarlemraad, zodat we via dit middel ook meer kunnen communiceren over activiteiten van de raad.
 - e. raadscommunicatie borgen in de gebiedsgerichte communicatie (zoals mijn Schalkwijk). Ook gebiedsgerichte communicatie wordt een multimedia inzet, waarbij ook website(s) en social media een grote rol gaan spelen
 - f. Folder (actualiseren waar nodig)
 - g. Jaarverslag gemeenteraad

2. Doelgroep jongeren (past ook bij de Haarlemse Stijl van communiceren):
 - a. Maatschappelijke stage;
 - b. Debatwedstrijd

Kennis maken met lokale politiek als bijdrage aan de doelstelling van scholen om aandacht te besteden aan 'actief burgerschap en sociale integratie'. Leerlingen moeten in de klas, op school of buiten school ervaring kunnen opdoen met democratische beginselen en participatie
3. Communicatie over instrumenten zoals amendementen.
4. Communicatie ter ondersteuning van proces kadernota 2012;
5. Communicatie over bereiken doelen bij 'mid-term' raad (september 2012).

3.2.7 Vernieuwing BIS, digitalisering stukkenstroom en papierloos werken raadsleden

Naar verwachting zullen in het gemeentelijk digitaliseringsprogramma drie samenhangende projecten worden opgenomen, die van betekenis zijn voor de raad.

Op de eerste plaats betreft dit de vernieuwing van het BIS, dat zowel qua functionaliteit als qua systeem is verouderd. Op de tweede plaats gaat het om de digitalisering van de stukkenstroom vanuit de ambtelijke organisatie naar griffie en raad. Hier zijn belangrijke voordelen op het punt van efficiency en betrouwbaarheid te realiseren.

Op de derde plaats gaat het om het faciliteren van papierloos werken door de raadsleden. Eerder heeft de raad zich hier per motie over uitgesproken.

Er zijn inmiddels heel goede aps in de markt om het digitaal werken door raadsleden te faciliteren. Als er een nieuw BIS is dan is dit de volgende stap.

En inmiddels hebben we de WIFI-capaciteit in het vergadercentrum uitgebreid, zodat de capaciteit daarvan geen knelpunt meer is. Gezien de ervaring in andere gemeenteraden en de beschikbaarheid van bewezen technologie, is het naar verwachting mogelijk om (mogelijk met uitzondering van geheime stukken) in 2013/2014 geheel papierloos te werken.

3.2.8 Uitzenden raadsvergaderingen

In 2010 heeft de raad de investering van € 80.000.- in de raadzaal t.b.v. het uitzenden van de raadsvergaderingen via lokale televisie en internet geschrapt in het kader van de bezuinigingen. Op dit moment denkt Haarlem 105 na over een opzet, waarbij de gemeente geen dure eenmalige investering in de raadzaal zou hoeven te doen.

3.2.9 Catering op raadsavonden

In 2012 wordt de maaltijdvoorziening op raadsavonden opnieuw aanbesteed. Uit een recente enquête kwam naar voren dat een overgrote meerderheid van de raadsleden de voorziening op prijs stelt. De uitkomst van de enquête is de basis voor de nieuwe aanbesteding.

3.2.10 Rechtspositie en arbeidsvoorwaarden griffie

In 2011 is een VNG-circulaire verschenen over hoe gemeenten de arbeidsvoorwaarden en de rechtspositie van griffies het beste kunnen regelen. De afdeling HRM bekijkt momenteel of we de verschillende punten in Haarlem goed hebben geregeld. Zo nodig volgen voorstellen.

4 Werkplan griffie

4.1 Inleiding

In het werkplan van de griffie staat de rol van de griffie geformuleerd en de activiteiten en aandachtspunten voor 2012. De Haarlemse griffie is een zogeheten procesgriffie.

Nadat de ontwikkeling van de griffierfunctie vorm kreeg tekenden zich drie griffieprofielen af:

- de proceduregriffie (administratief en facilitair ondersteuner van de raad)
- de procesgriffie (tussenpersoon tussen raad en college/ambtelijke organisatie)
- de inhoudelijke griffie (inhoudelijk toetser van beleidsstukken, bijv juridisch of financieel, opsteller van initiatiefvoorstellen, moties en amendementen).

In de jaren daarna is de procesgriffie de dominante ontwikkellijn gebleken: het managen van

beleidsprocessen binnen het netwerk van politiek-bestuur-ambtelijke organisatie-buitenwereld. Dit type griffie is anders dan een proceduregriffie (die zich vooral richt op het logistieke proces rond vergaderingen) en ook anders dan een inhoudelijke griffie (die zich, gevraagd en ongevraagd, ook richt op inhoudelijke ondersteuning van raad en raadsleden).

De Haarlemse griffie is, in vergelijking met andere procesgriffies in vergelijkbare gemeenten, relatief klein. Dit heeft consequenties voor de intensiteit van de taakinvulling en maakt voortdurende prioriteitstelling noodzakelijk. Dit wordt versterkt door de bezuiniging op de formatie van de griffie, waartoe de raad in 2010 heeft besloten. De achtergrond hiervan was dat de raad haar eigen ondersteuning (en budgetten) niet wilde ontzien, aan het begin van een ingrijpende bezuinigingsoperatie op de organisatie van de gemeente en de gesubsidieerde instellingen en verbonden partijen. De formatie van de griffie (ex secretariaat RKC, inclusief 0,2 communicatieadviseur: 4,9 fpte) wordt in de periode 2010-2014 verminderd met 0,4 fpte. Daarvan is inmiddels de helft gerealiseerd.

Dit betekent, dat het niet vanzelfsprekend is dat de griffie in de komende jaren nieuwe activiteiten kan oppakken. Nieuwe en bestaande activiteiten zullen we kritisch moeten bekijken.

Voor 2012 is een aandachtspunt dat er veel activiteiten in de eerste helft van het jaar plaatsvinden. Dit betekent dat zaken die later kunnen gebeuren, in de tweede helft van het jaar worden opgepakt.

4.2 *Positie griffie*

De griffie heeft binnen de gemeentelijke organisatie een bijzondere positie, omdat zij buiten de hiërarchie van de gemeentelijke organisatie valt. Het werkgeverschap voor de griffie ligt bij de raad, die dit heeft neergelegd bij de raadsleden van het presidium. De griffie hanteert overigens de rechtspositieregelingen en arbeidsvoorwaarden van de ambtelijke organisatie.

De griffie heeft de ambitie om midden in de ambtelijke organisatie te staan.

De griffie heeft immers dagelijks ontelbare contacten met de ambtelijke organisatie. Voor een deel betreft dit alle contacten met de hoofdafdelingen en de concernstaf die gaan over de planning van onderwerpen, de inrichting van processen, de kwaliteit van de stukken en informatie, de voortgang van zaken, de inhoudelijke ondersteuning van raad en raadsleden. Voor een ander deel betreft dit de contacten over de facilitaire ondersteuning van de raad, waarin de griffie samenwerkt met tal van onderdelen van m.n. de afdeling Middelen en Services.

De griffie wil zich in deze contacten profileren als duidelijk, zakelijk, transparant, laagdrempelig, bereikbaar en collegiaal.

De griffie neemt deel aan tal van activiteiten van de ambtelijke organisatie: management development, managementforum, opleidingen Haarlemse School, sociale activiteiten en de interne sociale media.

In de contacten met de ambtelijke organisatie gaat het soms over het halen van termijnen. Tijdige aanlevering van informatie en stukken is geen doel op zich, maar is nodig en maakt het mogelijk om op een goede manier de communicatie over onderwerpen te verzorgen.

4.3 *Ontwikkeling werkzaamheden*

De griffie heeft in 2011 een aantal nieuwe werkzaamheden opgepakt:

Intensieve ondersteuning van het proces richting kadernota 2011;

Inrichten van een werkarchief geheime stukken (n.a.v. gang van zaken Zijlpoort);

Een aantal werkzaamheden werd beëindigd:

De aandacht voor Verbonden Partijen gebeurt niet meer door de commissie Verbonden Partijen, waarvan de griffie het secretariaat verzorgde;

De deelname aan 'Wat stemt mijn raad' werd eind 2011 beëindigd.

4.4 *Ontwikkeling op personeelsgebied*

In het najaar van 2010 is de eerste formatiereductie bij de griffie gerealiseerd, waardoor de griffie in 2011 met minder bezetting dan voorheen heeft gewerkt (de resterende formatiereductie krijgt uiterlijk 2014 zijn beslag). Tot nu toe lukt het om het takenpakket en de werkzaamheden uit te voeren, zonder dat er sprake is van een niet-acceptabele werkdruk. Het is bovendien gelukt om een langduriger afwezigheid van één van de medewerkers op te vangen. Een positieve factor hierbij is de motivatie, betrokkenheid en collegialiteit. Je merkt in zo'n periode echter wel, dat alle zeilen moeten worden

bijgezet om het basispakket werkzaamheden te verzorgen. Aan externe oriëntatie en ontwikkeling komen de griffiemedewerkers dan onvoldoende toe. Dit is dus een aandachtspunt voor 2012.

De omvang van de formatie blijft gezien het vorenstaande wel een aandachtspunt, zeker met de nog komende formatiereductie.

In de tweede helft van 2011 heeft een stagiaire van de RU Leiden meegedraaid op de griffie. Zij rondt begin 2012 een onderzoek af naar de externe gerichtheid van de Haarlemse raad en griffie. De griffie wil in 2012 opnieuw een stagiaire werven.

4.5 Informatie voor raadsleden

In een tweewekelijkse nieuwsbrief, Griffienieuws, ontvangen de raadsleden informatie over huishoudelijke zaken. In Griffienieuws houdt de griffie een kalender bij van alle voor de raadsleden interessante bijeenkomsten.

4.6 Werkzaamheden

De griffie ondersteunt de raad in zijn functioneren. De werkzaamheden van de griffie bestaan uit de volgende clusters:

- I ondersteuning Rekenkamercommissie, auditcommissie
- II ondersteuning raad en commissies (incl. externe informatie, website, interactieve beleidsprocessen, en communicatie), procesadvisering raadsleden, intermediaire rol t.a.v. inhoudelijke informatie en ambtelijke bijstand
- III faciliteiten raad, raadsleden en beheer (regelen fractiebudgetten, organiseren en verzorgen informatie, tweewekelijks Griffienieuws, regelen benoemingen in raad en commissies, etc)
- IV. ondersteuning ontwikkeling functioneren gemeenteraad

Naast de reguliere taken van de griffie is in dit werkplan een aantal meer projectmatige activiteiten opgenomen.

In het volgende overzicht voor 2012 zijn de direct productieve uren toebedeeld aan de verschillende werksoorten.

	Bezetting	Prod uren	RKC	Raad& commissies & advisering	Management & beheer	Projecten	Onvoorzien = 5 %
griffier, raadsadviseurs	2,75	3713	149	2336	696	180	176
communicatieadviseur	0,2	270			196	40	
secretaris RKC	0,89	1202	1202				
griffiebureau	1,55	2093		1404	648	10	
Totaal	5,39	7277	1351	3740	1560	235	176

4.7 Formatie

Een aantal productieve uren is gereserveerd voor bedrijfsvoering. Dat bestaat uit zaken als leidinggeven, werkplanning, budgetbeheer.

In de indirect productieve uren wordt aandacht besteed aan training en opleiding. Ook de griffiernetwerken waarin uitwisseling tussen gemeenten plaatsvindt, vindt in deze uren plaats.

Actieve deelname van de griffie aan netwerken maakt het mogelijk om bij de ontwikkeling van de Haarlemse gemeenteraad aan te sluiten op en gebruik te maken van ideeën en ervaringen bij andere gemeenteraden en griffies. Griffiemedewerkers nemen deel aan netwerken op het gebied van raadscommunicatie en planning en control.

De griffier Ben Nijman neemt deel aan regionale netwerken en het netwerk 100.000+. In 2011 is hij lid geworden van het bestuur van de Vereniging voor Griffiers.

4.8 Projecten

Voor projecten is zo'n 210 uur beschikbaar. Toedeling aan een aantal projecten leidt tot de volgende verdeling:

Projecten	Uren
Organisatie trainingen	20
Evaluatie functioneren vergaderstelsel	30
Uitwisseling gemeenteraad	20
Aanbesteding accountant	15
Rechtspositie en arbeidsvoorwaarden griffie	10
Catering op raadsavonden	15
Uitzenden raadsvergaderingen	10
vernieuwing BIS/digitalisering stukkenstroom/papierloos werken	60
Jaarverslag	30
kwaliteit schriftelijke stukken	10
Protocol omgaan agressie en bedreiging	15
Totaal	235

het griffieteam

Ineke Hetem, Francoise Draijer,	
Carla van Esveld	griffiebureau
Ben Nijman	griffier
Ingrid van Tienhoven	raadsadviseur, plv. griffier
Marianne Blaauboer,	
Daphne Taetsvan Amerongen-Ingram	raadsadviseurs
Jane Caffé	secretaris
	rekenkamercommissie
Heske Pohlmann	communicatieadviseur
Linda de Sevren Jacquet	stagiaire

en de missie

De griffie ondersteunt en adviseert de gemeenteraad,
zodat hij zijn werk goed kan doen